

Земля приховує безліч небезпечних знахідок, наштовхнутися на які можна в найнесподіваніших місцях. Їх активація відбувається від найменшого зовнішнього впливу: удар, тертя, струс, нагрівання. Знання заходів безпеки допоможе уникнути загрози і врятувати життя. Адже основною причиною нещасних випадків є грубе порушення елементарних правил безпеки: спроби взяти в руки, пересунути або розібрати предмет, биття по ньому, кидання у відкритий вогонь або у воду.

Сайт stopmina.com розповідає про головні правила мінної безпеки. Їх знання допоможе вам зберегти власне життя і вберегти близьких від біди. Уважно ознайомтеся з цими правилами, запам'ятайте їх розкажіть про них друзям і рідним, насамперед – дітям!

КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

1. Торкатися знайденого предмета, пересувати його або робити з ним будь-які інші дії, особливо намагатися розібрати або знешкодити його.
2. Проводити будь-які роботи біля знайденого предмета, особливо ті, які можуть викликати навіть незначне коливання ґрунту.
3. Палити, користуватися запальничками, а також іншими джерелами відкритого вогню і предметами, які можуть його утворювати.
4. Користуватися радіоелектронними пристроями (мобільними телефонами, пультами дистанційного керування, сигналізацією автомобілів тощо).
5. Заливати предмет рідинами, засипати ґрунтом, намагатися чимось накрити або здійснювати інші дії на нього: звукові, світлові, теплові, механічні та ін.
6. Допускати скупчення людей безпосередньо поруч зі знайденим предметом.

ЩО РОБИТИ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ?

1. Зупинітесь, нічого не чіпайте. Зберігайте спокій, уникайте паніки. Запам'ятайте місце виявлення предмета.
2. Попередьте про виявлений предмет осіб, які поруч.
3. Якщо ви або люди навколо виконують якісь роботи – негайно припиніть їх.
4. Відійдіть самі і відведіть людей поруч якнайдалі (не менше 100 м) від знайденого предмета. Водночас відходити необхідно тим самим

маршрутом (бажано слід у слід), яким ви прийшли. Якщо відходить група людей, то рухатися необхідно колоною по одному й так само, слід у слід.

5. Повідомте про виявлення підозрілого предмета в правоохоронні органи і спеціальні служби за телефонами 101 зі 102 (повідомлення необхідно робити без поспіху, чітко, із зазначенням точної адреси (орієнтирів) місця знаходження вибухонебезпечного предмета).
6. По можливості до прибууття правоохоронних органів або спеціальних служб вживіть заходів щодо недопущення до небезпечної зони сторонніх людей. Негайно повідомте про виявлення підозрілого предмета в правоохоронні органи або спеціальні служби.

Особливу увагу й пильність треба приділяти:

- колишнім військовим позиціям і оборонним укріпленням;
- контрольним дорожнім пунктам;
- місцях переправ через водні перешкоди;
- залишкам військової техніки;
- вузьким місцям, де неможливо обійти або об'їхати перешкоду;
- ґрунтовим дорогам і узбіччю доріг із твердим покриттям;
- необробленим ділянкам землі;
- будинкам і спорудам, покинутим місцевими жителями.

У громадському транспорті (особливо в потязі) звертайте увагу на залишені сумки, портфелі, згортки та інші безхазяйні предмети.

У під'їзді будинку звертайте увагу на сторонніх людей і незнайомі предмети. Як правило, вибуховий пристрій у будівлі закладають у підвалах, на перших поверхах, біля сміттєпроводів, під сходами.

ЩО РОБИТИ, ЩОБ НЕ ДОПУСТИТИ ПОЯВИ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ НА ТЕРИТОРІЇ УСТАНОВИ?

- Щодня обходити закріплена територію та оглядати її.
- Не допускати складування будівельних матеріалів, сміття на території.
- Призначати чергових, які мають оглядати приміщення за 10–15 хвилин до початку й після закінчення заходів.

ЩО РОБИТИ ПРИ ВИЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛОГО ПРЕДМЕТА НА ТЕРИТОРІЇ УСТАНОВИ?

1. У жодному разі не торкайтесь предмета, не намагайтесь пересувати його або робити будь-які інші дії.
2. Негайно повідомте про виявлення підозрілого предмета працівнику служби охорони установи, у правоохоронні органи і спеціальні служби. Повідомлення необхідно робити без поспіху, чітко, із зазначенням дати й часу виявлення, точної адреси (орієнтирів) місця знаходження вибухонебезпечної предмета, а також інформації про особу, яка його виявила.
3. Забороніть усім: курити, користуватися запальничками, іншими джерелами відкритого вогню і предметами, які можуть його утворювати; користуватися радіоелектронними пристроями (мобільними телефонами, пультами дистанційного керування, сигналізацією автомобілів тощо).
4. Звільніть від людей небезпечну зону в радіусі не менше 100 м. У разі необхідності евакуйте людей.
5. Забезпечте охорону підозрілого предмета й небезпечної зони силами співробітників охорони або працівників установи.
6. Розташуйте оточення за предметами, що забезпечують захист (кут будівлі, колона, товсте дерево), і ведіть спостереження.

7. Забезпечте можливість безперешкодного під’їзду до небезпечної зони автомашин правоохоронних органів, швидкої допомоги, пожежників і спеціальних служб.
8. Після прибууття представників правоохоронних органів вкажіть місце розташування підозрілого предмета, час і обставини його виявлення. Будьте готові описати зовнішній вигляд предмета, схожого на вибуховий пристрій.

ЩО РОБИТИ БАТЬКАМ У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ?

- У жодному разі не торкайтесь предмета, не намагайтесь пересувати його або робити будь-які інші дії.
- Не куріть поблизу предмета, не користуйтесь запальничками, іншими джерелами відкритого вогню, а також предметами, які можуть його створювати.
- Відійдіть якомога далі від місця, де виявлено підозрілий предмет.
- Негайно повідомте про знахідку представникам правоохоронних органів або спеціальних служб.
- По можливості організуйте охорону на безпечній відстані (не менше 100 метрів).

ЯКЩО ВАШ ДІМ АБО КВАРТИРА ВИЯВИЛИСЯ ПОБЛИЗУ ЕПІЦЕНТРУ ВИБУХУ?

1. Обережно обійдіть усі приміщення, щоб перевірити, чи немає витоків води, газу, спалахів.
2. У темряві в жодному разі не запалюйте сірники чи свічки – користуйтесь ліхтариком.
3. Негайно вимкніть усі електроприлади, перекрийте газ, воду.

4. З безпечної місця зателефонуйте рідним і близьким і коротко повідомте про своє місцезнаходження, самопочуття.
5. Візьміть із собою документи, гроші, цінності та в разі необхідності ліки.
6. Надайте допомогу в евакуації дітям, літнім та важкохворим людям.
7. Перевірте сусідні квартири, будинки на наявність у них дітей, які на час оголошення евакуації залишилися без нагляду дорослих, повідомте про це представникам рятувальних служб.
8. Обов'язково замкніть свою квартиру.
9. Залишайте будинок спокійно, уникаючи паніки.

ЯКЩО ВИ ОПИНИЛИСЯ ПОБЛИЗУ ВИБУХУ:

- Не намагайтесь наблизитися до епіцентру, щоб подивитися чи допомогти рятувальникам. Найкраще, що ви можете зробити, – покинути небезпечне місце.
- У разі отримання повідомлення про евакуацію з дому дійте за вказівкою представників правоохоронних органів.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!!!

Завжди зберігайте спокій, уникайте паніки! Це допоможе запобігти жертвам й дати можливість спецслужбам діяти ефективно!

Ніколи не заходьте в райони, позначені знаком мінної небезпеки «НЕБЕЗПЕЧНО, МІНИ» (DANGER, MINES / УВАГА, МІНИ)!

У разі перебування в небезпечних районах усі знаки, що викликають сумнів, необхідно розглядати як попередження про небезпеку.